

ОДБРАНА

Година X Број 217 1. октобар 2014. • цена 100 динара • 1,20 евра



ПОНОСИ НА
СВОЈЕ ЈУНАКЕ

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране Србије

„Одбрана“ наставља традиције „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник

мр Раденко Мутавџић

Заменик главног уредника

Владимир Почуч, потпуковник

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Мирјана Крстовић, потпоручница

Биљана Миљић

Александар Петровић, капетан

Стални сарадници

Станислав Арсић, др Себастиан Балаш,

др Славиша Влацић, Милосав Џ. Ђорђевић,

др Милан Миљалковски, др Зоран Миладиновић,

др Миљан Миликић, Будимир М. Попадић

Никола Остојић, Александар Радић, Влада Ристић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),

Станислава Струњаш, Марија Марић,

Слободан Михаиловић

(технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),

Горан Станковић, Душка Стефановић,

Јово Мамула, Даримир Банда (фоторепортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Вера Бјеловук

Документација

Радован Поповић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Преплата 3241-009; 3201-995; 23-995

ТЕЛЕФАКС 3241-363

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Преплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РСД
месечно 160 динара. За претплатнике преко
Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу



„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара



БРОЈ 217

Одавање
почасти српским
ратницима
на Зејтинлику
у Солуну

Снимио

Звонимир ПЕШИЋ



СПЕЦИЈАЛНИ
ПРИЛОГ

Сарајевски
атентат



6

Помоћ поплављеним
подручјима на истоку Србије

ВОЈСКА ПОНОВО
ПОМАЖЕ

Откривен споменик руским
и српским борцима
на Калемегдану

ГРАНИТНО
ОБЕЛЕЖЈЕ РУСКЕ
СЛАВЕ



14

Нови вод за мисију на Кипру

ПОТВРЂИВАЊЕ
СТЕЧЕНОГ УГЛЕДА



22



36

Осврт на Самит НАТО у Велсу

ИЗГРАДЊА
СТАБИЛНОСТИ
У НЕПРЕДВИДИВОМ
СВЕТУ

- 10 Обележена стогодишњица битке на Мачковом камену
БОЈ ЗА ИСТОРИЈУ И ПОНОС
- 11 Полагање војничке заклетве
У СЛУЖБИ НАРОДУ
- 12 Комеморативне свечаности у Грчкој
ПОНОСНИ НА СВОЈЕ ЈУНАКЕ
- 16 Генерал-мајор Славољуб Јанићијевић, заменик команданта Здружене оперативне команде
ЕФИКАСНОСТ ОДГОВОРА НА КРИЗЕ
- 26 Припадници Службе телекомуникација и информатике између два празника
ВИСОК НИВО МОДЕРНИЗАЦИЈЕ
- 28 Вишебој јединица специјалне намене
НАДМЕТАЊЕ НАЈСПРЕМНИЈИХ
- 34 Међународни сајам 112 EXPO
ПРЕВЕНЦИЈА НА ПРВОМ МЕСТУ
- 44 Изложба „Србија 1914“ у Историјском музеју
ТРАДИЦИЈА ЗА ПОНОС
- 46 Снимање филма и серије „Србија у Великом рату“
ЈУРИШ ОДЈЕКУЈЕ И ВЕК КАСНИЈЕ
- 50 Војни оркестар Ниш на фестивалу у Москви
„МАРШ НА ДРИНУ“ НА ЦРВЕНОМ ТРГУ
- 56 Јунакиње Првог светског рата — домаћице и ратнице
КЕЦЕЉУ О КЛИН, ПУШКУ О РАМЕ

Реч уредника

Више општина у источној Србији половином септембра задесило је велике невреме, а бујице које су носиле камење, дрвеће и блато нанеле су огромне штете. Војска Србије одмах је притекла у помоћ и до сада је у селу Бољетин урађен највећи део посла, а главне снаге концентрисане су у Текији, где има највише наноса, муља и разног материјала које су донеле бујице.

Укупно је ангажовано близу 500 припадника Војске Србије, а у Текији је инжињеријска јединица са 16 инжињеријских машина и 10 камиона. Приликом обиласка угроженог подручја премијер Александар Вучић је истакао да је веома задовољан досадашњим учинком, ангажовањем државе и војске, а најважније је, како је рекао, „да народ види да им помажемо колико можемо у невољи која их је задесила.“

Ових дана низом активности обележени су значајни догађаји из Првог светског рата. Председник Србије Томислав Николић присуствовао је манифестацији поводом обележавања сто година од битке на Мачковом камену и положио венац на Спомен-костурницу. Мачков камен је српски Термопил, битка коју би сваки народ уздигао на пиједестал светиње и поноса, националне легенде која је узвишени историјски пример жртве за спас и одбрану отаџбине и народа, истакао је на свечаности председник Николић.

Поводом обележавања годишњице искрцавања Српске војске на Крфу, министар одбране Братислав Гашић положио је венце испред Маузолеја на острву Виду и у „Плавој гробници“, крај спомен-плоче српским ратницима у Гувији, споменика јунацима Дринске дивизије и споменика Јанусу Јанулису у Агиос Матеосу на Крфу, а почаст преминулим српским војницима одао је и крај Спомен-костурнице на Српском војничком гробљу Зејтинлик у Солуну.

Участ руским и српским војницима погинулим у одбрани Београда током Првог светског рата, на Калемегдану је свечано откривен споменик у облику крста с уклесаним ликом Светог Ђорђа Победоносца.

Начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић отворио је дводневну међународну научну конференцију „Први светски рат, Србија, Балкан и велике силе“ коју су, у оквиру обележавања 100 година од Великог рата, организовали Институт за стратегијска истраживања Министарства одбране и Историјски институт Београда, као и изложбу „Србија 1914“ у Историјском музеју Србије, реализовану у сарадњи Историјског и Војног музеја. ■

Раденко МУТАВЦИЋ



ПОМОЋ ПОПЛАВЉЕНИМ ПОДРУЧЈИМА НА ИСТОКУ СРБИЈЕ

Војска поново помаже

Председник Владе Александар Вучић, министар одбране Братислав Гашић, министар за ванредне ситуације Велимир Илић и начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић обишли су 28. септембра Текију наомак Кладова, где су недавне обилне падавине проузроковале клизишта и нанеле велику материјалну штету бројним домаћинствима. На санирању последица ангажовани су при-

Оно што сам видео и чиме сам задовољан је велики ангажман државе и наше војске, а најважније је да народ види да им помажемо колико можемо у невољи која их је задесила, истакао је премијер Александар Вучић приликом обиласка Текије

падници Војске Србије који улажу велике напоре да живот мештана приими уобичајени ток.

Премијер Вучић је у Текији поручио да ће држава и војска увек бити уз свој народ, истичући да је дошао да охрабри мештане и да им каже да ће држава учинити све што може да се живот у том крају нормализује. Он је, такође, изразио задовољство што види припаднике Војске Србије, младе људе који посвећено раде свој посао.





– Оно што сам видео овде и чиме сам задовољан, је велики ангажман државе и наше војске – нагласио је премијер Вучић, додајући да је најважније да народ види да им помажемо колико можемо у невољи која их је задесила. Он је поручио да ће се, иако је тешка ситуација, у најкраћем року обезбедити бела техника за домаћинства у Текији и осталим местима, али

и санирати оштећени путеви и инфраструктура како би се предупредила будућа оштећења у случају евентуалних падавина у наредном периоду.

– Велика је штета и свакако да нећемо моћи да надокнадимо сваки динар, али ћемо обезбедити да људи могу да живе пристojно и да се осећају како су се осећали и у претходном периоду – нагласио је премијер Вучић.

Како је истакао министар одбране Братислав Гашић, на санацији штете у Текији ангажовано је 460 припадника Војске Србије, а још 30 припадника је у Бољетину на истом послу.

Први на задатку

Више општина у источној Србији половином септембра задесило је велико невреме, а бујице које су носиле камење и блато нанеле су огромне штете. Министар одбране Братислав Гашић одмах је обишао село Текија код Кладова и разговарао са мештанима чија су домаћинства поплављена, а током друге посете поплављеним селима у источној Србији са министром Гашићем били су министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин и заменик начелника Генералштаба генерал-потпуковник Јовица Драганић.

У селу Бољетин, дочекао их је заменик команданта Копнене војске и руководица Штаба за отклањање последица поплава генерал-мајор Милосав Симовић и предочио ситуацију у којој старешине и војници Војске Србије напорно раде на рашчишћавању дворишта и уклањању шута.

Невоља зближава људе

Заменик команданта Копнене војске и руководица Штаба за отклањање последица поплава, генерал-мајор Милосав Симовић, изјавио је да је до сада урађен већи део посла у селу Бољетин и да су главне снаге концентрисане у Текији, где има највише наноса, муља, дрвећа, камења и осталог материјала које су донеле бујице.

У Текији се налази инжењеријска јединица са 16 инжењеријских машина и 10 камиона. Војници и старешине чисте дворишта, куће, и друге оштећене објекте, док машине, рашчишћавају улице, канале и већ стварамо услове за ангажовање комуналних предузећа на обнови покидане водоводне, канализационе и електричне мреже, рекао је Симовић и истакао да је сарадња припадника Војске Србије, грађана, локалних самоуправа, јавних и приватних предузећа у том крају изузетно добра и да даје веома добре резултате.

– Невоља зближава људе и сви функционисемо као један. Старешине и војници, којима овде командујем, и цивилне структуре представљају један тим чији је једини циљ да што пре заврше започети посао – изјавио је генерал Симовић.



Спасавање деце из школе

Капетан Срећко Виденовић је међу првима, већ 15. септембра, притекао у помоћ најугроженијим мештанима.

– У Основној школи „Вук Караџић“ водена бујица је заробила учитеља, учитељицу и двоје деце. Ниво воде је био све већи када сам са својом радном групом, ангажованом у оближњем селу Казански поток, стигао у Бољетин. Већи број деце је већ био извучен из поплављене школе, када сам ја теретним возилом, јер другачије није могло због велике воде, стигао до школе. Једва сам извукао уплашену децу и њихове учитеље, али се, ни тренутак нисам двоумио – рекао је капетан Виденовић.

Након бујичних поплава у насељима Орешковица и Бољетин, Војска Србије је, још 15. септембра, на позив Штаба за ванредне ситуације Мајданпека, преусмерила у Бољетин снаге ангазоване на санацији у Казанском потоку. Јединица је успела да се пробије до насеља, рашчистила је корито Бољетинске реке, што је убрзало проток и спречило даљи раст воде. Након тога, евакуисана су деца из основне школе, а наредног дана оспособила прилазни пут до насеља, чиме је омогућено снабдевање становништва водом, храном и лековима.

– У поплављеним селима ангажовано је око 500 припадника Војске Србије са двадесетак инжињеријских машина. У почетку су рашчишћавали поплављене куће, а затим смо их, пошто су то углавном села са већинским старачким становништвом, ангажовали на уклањању огромне количине шута – рекао је министар Гашић.

Формирана је инжињеријска радна група која изводи радове на сана-



– рекао је министар Гашић. Том приликом мештанима села Бољетин и Текија уручене су нове количине флаширане воде.

Војници и старешине са инжињеријским машинама, камионима и алатом, уз помоћ становништва оспособљавају саобраћајнице, извлаче муљ и наносе из кућа и подрума, сакупљају покућство, пољопривредну механизацију и возила које је бујица однела.

Посао добро организован

У селу Бољетин и Текији последице разарања, које је 15. септембра ујутру нанела набујала Бољетинска река за само неколико минута, су застрашујуће. Према речима мештана, срећа у несрећи била је то што се катастрофа догодила у току дана, када су мештани били будни.

– Да се ово догодило у току ноћи, ко зна колико би људи погинуло. Вода је за десет минута прекрила читаво село. Носила је аутомобиле, стоку, машине... Мени је однела неколико ари плаца и објекте који су ту били –

каже Лазар Ђорђевић, власник продавнице у центру Бољетина.

Потпуковник Драган Миленков, члан Кризног штаба каже да је ангажовање професионалних војника и старешина примерно.

– Довољно је видети са колико воље ови момци и девојке раде, колико себе улажу како би помогли људима у невољи, да би било јасно зашто је Војска Србије толико цењена међу грађанима – каже потпуковник Миленков.

Према речима генерал-мајора Милосава Симовића, Кризни штаб свакодневно заседа и у његовом раду, поред представника Војске Србије, учествују и надлежни органи општина Мајданпек и Кладово, Министарства унутрашњих послова, Црвеног крста, јавних и приватних предузећа са угрожених подручја. Посао је добро организован и на терену, поред припадника Војске, налази се још око 3.000 грађана и припадника МУП који раде на санацији штета од поплава. ■

Биљана МИЉИЋ
Александар ПЕТРОВИЋ
Снимили Горан СТАНКОВИЋ
и Даримир БАНДА

цији последица у општинама Мајданпек, Неготин и Кладово.

– У селу Бољетин ангажовани су војници и старешине Треће и Четврте бригаде и јединица Команде за обуку, односно Команде за развој Тимочке бригаде, командног батаљона и центара за обуку КоВ и ВиПВО. У селу Милутиновац војска ће подићи мост типа „бејли“, а ангажовани смо и у селу Текија у кладовској општини



ОБЕЛЕЖЕНА СТОГОДИШЊИЦА БИТКЕ НА МАЧКОВОМ КАМЕНУ

БОЈ ЗА ИСТОРИЈУ И ПОНОС

Мачков камен је српски Термопил, битка коју би много пре данашњег дана сваки народ уздигао на пиједестал светиње и поноса, националне легенде која је узвишени историјски пример жртве за спас и одбрану отаџбине и народа, истакао је на свечаности председник Србије Томислав Николић

Председник Републике Србије Томислав Николић присуствовао је 20. септембра манифестацији поводом обележавања сто година од битке на Мачковом камену и положио венац на Спомен-костурницу.

Венце је положила и делегација Војске Србије коју је предводио начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић.

Председник Николић рекао је да Велики рат не памти крвавији бој од оног који се одиграо на Мачковом камену.

– У тој једној септембарској недељи, на простору нешто већем од 500 метара квадратних, пољу мањем од оног које сваки српски сељак с пролећа оре и по њему сади своју радост и муку, обе војске губиле су, кажу историјске књиге, свакога дана хиљаде људи. Не памти се битка у којој је изгинуло више српских официра, њих 115 уз 176 рањених – рекао је председник Србије.

Он је додао да то није био судар две војске, већ два историјска, цивилизацијска концепта – једног који би да освоји туђе и другог који брани своје.

– Мачков камен је српски Термопил, битка коју би много пре данашњег дана сваки народ уздигао на пиједестал светиње и поноса, националне легенде која је узвишени историјски пример жртве за спас и одбрану отаџбине и народа. Данас то чинимо узвраћајући прецима сећањем и поштовањем, поручујући потомцима да је ово место светилиште, училишта историје и поноса – истакао је председник Николић.



Обележавање стогодишњице почело је парастосом палим борцима у борбама на Мачковом камену, затим су присутне делегације положиле венце, а у наставку је изведен уметнички програм.

Централној манифестацији на планини Јагодња присуствовали су државни секретар Зоран Ђорђевић, министар рада, запошљавања, борацких и социјалних питања Александар Вулин, представници Министарства унутрашњих послова, Народне скупштине Србије, општина Љубовија и Крупањ, Цркве, дипломате и бројни грађани. ■

С. АНЂЕЛКОВИЋ
Снимила С. САВИЋ



У служби народа

Септембарска генерација војника на добровољном одслужењу војног рока, кадети прве године Војне академије и Војномедицинске академије као и слушаоци Курса резервних официра положили су 19. септембра заклетву у Првом центру за обуку у Сомбору и у касарнама „Војвода Живојин Мишић“ у Ваљеву и „Војвода Петар Бојовић“ у Лесковцу.

Свечаности у Ваљеву присуствовао је министар одбране Братислав Гашић, командант Команде за обуку генерал-мајор Ђокица Петровић, представници локалне власти, цркве као и многобројна родбина и пријатељи војника, кадета и слушаца.

– Определили сте се да часно и поносно служите отаџбини, да наставите славну војничку традицију нашег народа и служите узвишеном циљу, безбедности и угледу наше домовине. И данас кад обележавамо стогодишњицу Великог рата, српски војник брани и несебично помаже свом народу. Увек пожртвован, увек честит, увек спреман да жртвује себе зарад интереса свог народа. Тако је било одувек. Колико год да је тежак изазов пред вама, сететите се наших предака. Они су љубављу према отаџбини помогли да српска држава опстане – рекао је министар Гашић.

На свечаности у лесковачкој касарни „Војвода Петар Бојовић“ начелник Генералштаба генерал Љубиша Дико-



вић истакао је да је војничка заклетва увек заузимала посебно место у богатој и славом овенчаној историји нашег народа и војске.

Свечаности полагања заклетве у Првом центру за обуку у Сомбору присуствовао је заменик начелника Генералштаба генерал-потпуковник Јовица Драганић који је истакао да се полагањем заклетве изражава спремност да се служи свом народу. ■

Снимили Горан СТАНКОВИЋ и Јово МАМУЛА



КОМЕМОРАТИВНЕ СВЕЧАНОСТИ ПОВОДОМ 98. ГОДИШЊИЦЕ

Поносни на своје



Последњих дана септембра, традиционално, из многих градова Србије, али и наши земљаци из дијаспоре, походе Крф, Видо, Гувују, Агеос Матеос, Солун и Поликастро, да би одали почаст сенима ратника, који су се неустрашиво борили за слободу поробљене отаџбине. Били су то своје-

врсни часови поноса и туге, јер више хиљада ратника почива на вечним стражама у пријатељској земљи.

Државну делегацију Србије предводили су министар одбране Братислав Гашић и министар за рад, запошљавање, борацка и социјална питања Александар Вулин. У делегацији су били и генерал-мајор Ђокица Петровић, коман-

дант Команде за обуку, пуковник Слађан Ристић, начелник Управе за традицију, стандард и ветеране и пуковник Слободан Стопа, помоћник команданта Копнене војске.

Почасти на Крфу

Колоне људи су се 24. септембра сливале у солунску луку, одакле их је трајект пребацио на острво Видо. Крај спомен-костурнице, грчки свештеници одржали су опело страдалим ратницима, а на свечаности се окупљенима обратио градоначелник Крфа Костас Николовзос. Он је говорио о времену када је Крф био седиште српског парламента и владе и војске, али и недавном јер Крфљани су масовно пружили помоћ поплављеној Србији. Он је истакао да на Крф сада долазе потомци старих ратника који се надахњују њиховим делима, те да се традиционално пријатељство Крфљана и српског народа преноси са колена на колено.

Јунаци Дринске дивизије

Одајући почаст јунацима Дринске дивизије, министар одбране Братислав Гашић је истакао да они заслужују да не оду у заборав, већ да се подсећамо како је сваки од њих постао пример понашања једног војника у тешких четири године за нашу државу.

– Захваљујући свим незнатим и знатим јунацима, њихова највећа жртва, давање живота за своју земљу заслужује свако поштовање. Слобода и част српског народа и државе и српског војника из времена Великог рата уздигнути су на пиједестал оних који се памте. Евоцирајући успомену на наше претке, јунаке Дринске дивизије из Првог светског рата, подсећамо себе и генерације садашње и будуће како се на провереним вредностима из прошлости успешно може градити будућност – рекао је министар Гашић.

Јунаке

Министар Александар Вулин изјавио је на Крфу да је Први светски рат био борба за слободу и опстанак српског народа и да се не могу изједначаваати агресори и они који су се бранили.

– Слобода и дужност су речи које су означиле генерацију на чијим гробовима стојимо. Слобода и дужност морају бити речи које ће означити генерацију у чије име ја говорим – казао је Вулин и додао да су наши непријатељи увек били велики и превелики, али и да су наши пријатељи били још већи.

Поред министра Вулина лаворове венце на спомен-костурницу положио је министар одбране Братислав Гашић, званичници Грчке, градоначелник Крфа и представници више српских удружења за неговање традиција ослободилачких ратова Србије.

Министри Гашић и Вулин положили су венце и код Морнаричког крста и у „Плаву гробницу“ и обишли Српску кућу, музеј посвећен страдању српске

војске током повлачења преко Албаније у Првом светском рату.

Том приликом министар Гашић је кустосу Љубомиру Сарамандићу уручио сребрну спомен-медаљу за изузетни допринос Министарству одбране. Венци су положени и на спомен-плочи у Гувији, где се српска војска искрцала на Крф, на споменик Дринској дивизији и споменик Јанису Јанулисy.

Комеморације у Солуну

Званичне делегације и више стотина грађана Србије и Грчке положили су венце у оквиру комеморативних свечаности поводом обележавања годишњице пробоја Солунског фронта, крај Спомен-костурнице на Српском војничком гробљу на Зејтинлику у Солуну.

Делегација Министарства одбране и Војске Србије положила је венце и крај меморијала на француском, британском, италијанском и руском војничком гробљу у оквиру комплекса Војног гробља на Зејтинлику.

Венци су положени и на споменик Дринској дивизији, као и на Брду Поликастро, где је пробијен Солунски фронт.

Путевима пријатељства

Удружење војних пензионера Србије организовало је од 19. до 29. септембра поход кроз Србију, Црну Гору, Албанију, Грчку и Македонију, назван „Пут пријатељства“, којим је обележен век од избијања Првог светског рата. Укупно 60 чланова те родољубиве организације прешло је пут којим се кретала српска војска од 1915. до 1918. године.

Комеморативним свечаностима присуствовали су најбољи кадети Војне академије и студенти Полицијске академије. Новину у церемонијалном делу представља то што ће од ове године кадети носити две заставе прослављених јединица из Првог светског рата. Овога пута биле су то заставе Трећег пешадијског пука првог позива „Краљ Милан“ и Коњичког пука првог позива Шумадијске дивизије. Док су полагани венци, труба мајора Љубише Стојичића оглашавала се култном композицијом „Тамо далеко“. ■

Звонимир ПЕШИЋ



Чувару Српског војничког гробља Ђорђу Михајловићу, министар одбране Братислав Гашић уручио је униформу српског официра из Првог светског рата



Донација

Уједињеног Краљевства

На Београдском сајму, уочи одржавања Међународног сајма превенције и реаговања у ванредним ситуацијама и безбедности и здравља на раду – 112 ЕХРО, министар одбране Братислав Гашић примио је донацију Уједињеног Краљевства, коју је предао амбасадор Денис Киф. Реч је о донацији у вредности од око 150.000 евра, намењеној за попуну капацитета за одбрану од поплава, која се састоји од 86 преносних пумпи марке „наутилус“.

Британски амбасадор је том приликом рекао како је, након катастрофа које су погодиле Србију и регион у мају, Британија изразила искрену солидарност и обавезала се да ће током дужег периода пружати подршку Србији, како би лакше пребродила ту кризу.

– После опреме коју смо обезбедили за Центар за ванредне ситуације МУП-а, техничке помоћи која је из Велике Британије достављена Црвеном крсту, активног учешћа на донаторској конференцији у Бриселу, драго ми је што можемо да подржимо и Војску Србије, са којом традиционално имамо врло добру сарадњу – рекао је амбасадор Киф.

Захваљујући за донацију, министар одбране Братислав Гашић рекао је да ће пумпе бити подељене јединицама Војске Србије и коришћене за њене потребе, а ако буде требало и за помоћ становништву. ■

М. ШВЕДИЋ

Пословање „Прве искре“

у Баричу

Министар одбране Братислав Гашић посетио је са сарадницима привредно друштво „Прва искра – наменска производња“ у Баричу. Том приликом му је директор „Прве искре“ Станоје Биочанин представио постигнуте пословне резултате и шта је до сада урађено у обнови објеката уништених у НАТО бомбардовању.

Министар Гашић је том приликом истакао да је „Прва искра“, са традицијом дугом 75 година, изузетно важан део наменске индустрије.

– Потврда да наменска индустрија може да буде замајак у реиндустријализацији Србије, на делу је у овој фирми, која има 52.500 динара просек плате и 157 запослених радника. Запошљавање младих људи који су добили посао је тенденција ове Владе и Министарства одбране – рекао је министар Гашић, који је у „Прву искру“ дошао са бившим министром одбране, а садашњим амбасадором у Азербејџану, Небојшом Родићем, јер та компанија управо са Азербејџаном има потписане неке од највреднијих уговора.

Према речима министра одбране у последње две године извоз технологије у ту земљу бележи запажене резултате. ■

М. КРСТОВИЋ

МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА „ПРВИ СВЕТСКИ РАТ, СРБИЈА, БАЛКАН И ВЕЛИКЕ СИЛЕ“



15

Допринос идеји заједништва

У Дому Војске у Београду одржана је дводневна Међународна научна конференција „Први светски рат, Србија, Балкан и велике силе“ коју су, у оквиру обележавања 100 година од Великог рата, организовали Институт за стратегијска истраживања Министарства одбране и Историјски институт Београда.

Конференцију, на којој је учествовало више од 40 универзитетских професора и истраживача из војних и цивилних института из Србије, Немачке, Бугарске, Румуније, Грчке, Белгије, Руске



Федерације, Француске, Црне Горе, Словеније, Македоније, Италије, Јапана, Аустрије и Мађарске, отворио је начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, који је нагласио да наука има велику одговорност и моћ да одговори на нека и данас актуелна питања везана за Први светски рат.

– Наука има велику моћ и обиље чињеница да свету докаже да је Србија у Првом светском рату дала огроман допринос идеји заједништва у свету. Важно је да објективно и непристрасно сагледамо све процесе и историјске околности у вези с Првим светским ратом, а не да суд о њему темељимо на романтичарским представама – рекао је генерал Диковић.

Начелник Генералштаба је истакао и да савремени покушаји превредновања значаја улоге и доприноса Србије, инспирисани најчешће политичким интерпретацијама, не могу угрозити чињенице о жртвама, страдањима и материјалним разарањима које треба да опомињу будуће генерације.

Учеснике конференције поздравили су и др Јованка Шарановић, директорка Института за стратегијска истраживања Министарства одбране и др Срђан Рудић, директор Историјског института Београд.

Отварању Конференције присуствовали су државни секретар Зоран Ђорђевић, помоћник министра за људске ресурсе Милош Јанковић, представници управа Министарства одбране и Генералштаба Војске Србије и бројних научних установа. ■

Д. ГЛИШИЋ
Снимео Р. ПОПОВИЋ



ГЕНЕРАЛ-МАЈОР
СЛАВОЉУБ
ЈАНИЋИЈЕВИЋ,
ЗАМЕНИК
КОМАНДАНТА
ЗДРУЖЕНЕ
ОПЕРАТИВНЕ
КОМАНДЕ

Ефикасност одговора на кризе

17

Здružена оперативна команда (ЗОК) је организациона јединица Генералштаба Војске Србије чија је основна намена припрема одлука о употреби Војске Србије и командовање снагама Војске Србије и других субјеката система одбране ангажованих у операцијама одговора на кризе.

У сарадњи са организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије, израђује стратегијско-војне процене, директиве и документа за превентивно деловање, као и за учешће у мултинационалним операцијама. Организује непрекидно оперативно дежурство у систему одбране. Носилац је сарадње са КФОР и учествује у националним и мултинационалним вежбама. Планира и координира активности са Сектором за ванредне ситуације МУП Србије у подршци цивилним органима власти у случајевима природних непогода, техничко-технолошких несрећа и других катастрофа.

О реализацији ових задатака и активности разговарали смо са генерал-мајором Славољубом Јанићијевићем, замеником команданта Здружене оперативне команде.

Q Где је било тежиште ангажовања у активностима ове године?

– Наше ангажовање тежишно је било усмерено на планирање и коор-

Савремено командовање

захтева пријем, пренос

и обраду великог броја

података, брзу

визуелизацију простора

и доношење одлуке пре

ескалације кризе и избијања

сукоба. Како би одговорили

новим изазовима, потребно

је да унапредимо

организацију рада,

способност планирања

операција одговора

на кризе, информатичку

повезаност и приступ базама

података научених лекција.

динацију употребе снага Војске Србије у пружању помоћи органима власти на спречавању и отклањању последица природних непогода, обуци снага за хитно реаговање Војске Србије и припреми и упућивању појединаца и контингената Војске Србије у мултинационалне операције под окриљем УН и ЕУ.

Пружање помоћи становништву на подручјима захваћеним најпре снежним наносима а потом поплавама, посебно у периоду трајања ванредне ситуације у Србији, било је највећи изазов. Непрекидно смо пратили стање на терену, вршили процене и анализе и координирали активности које је Војска Србије спроводила на угроженим подручјима по захтеву штабова за ванредне ситуације. Усмеравали смо извршење задатака заштите и спасавања људи и извођење радова на отклањању последица природних непогода.

Припремили смо и извели здружену, вишестепену, једнострану тактичку вежбу са бојним гађањем са Снагама за хитно реаговање Војске Србије, која представља наставак континуираног процеса здружене обуке елитних снага Војске Србије намењених за контролу и заштиту ваздушног простора, противтерористичка, противпобуњеничка и противдиверзантска дејства и извршавање задатака трагања и спасавања.

Једна од важних активности је избор, припрема и упућивање појединаца и контингената Војске Србије у мултинационалне операције у складу са одлукама надлежних државних органа, а на основу Годишњег плана употребе Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама. Припадници Војске Србије тренутно су ангажовани у 10 мултинационалних операција од којих су седам под вођством УН и три под ЕУ.



Генерал-мајор Славољуб Јањићјевић је на дужност заменика команданта Здружене оперативне команде дошао 2013. године, после дужности начелника Управе за обавештајно-извиђачке послове (Ј-2) Генералштаба. Пре тога обављао је одговорне дужности у јединицама 224. Центра за ЕИ и ПЕД, где је дужност начелника штаба команде и команданта 224. Центра обављао од 2004. до 2005. године, када прелази у Управу за обавештајно-извиђачке послове (Ј-2) на дужност заменика начелника.

Завршио је Општу средњу војну школу „Братство-јединство“ у Београду 1979. године, Војну академију, смер везе 1983, Генералштабну школу 1996. и Генералштабно усававање 2004. године.



Здружена оперативна команда учествовала је у припремама и реализацији и других задатака, од којих бих истакао Студијско путовање наших припадника са историјским часом „Ток Церске битке“, у оквиру програма државног обележавања стогодишњице почетка Првог светског рата.

О Који је најважнији задатак до краја 2014. године?

– Од задатака до краја године издвојио бих припреме и упућивање Лаке пољске болнице нивоа 2 у мисију УН у Централноафричку Републику. Истичем да је ово прво самостално ангажовање српског контингента у мисијама УН. Оно је признање Србији за досадашњи допринос припадника њене војске у очувању мира и стабилности у свету.

О Каква су искуства из међународне војне сарадње када је у питању сиремности Војске Ср-

бије за заједнички рад са другим армијама?

– Активности међународне војне сарадње ЗОК су у функцији изградње пројектованих способности. Ради унапређења интероперабилности у процесу планирања операција, у периоду од 2011. године до 2014. године, реализовали смо са партнером из САД више активности на којим су поред наших припадника учествовали и представници других ресорних министарстава и органа државне управе Републике Србије, чиме настојимо да побољшамо процес оперативног планирања и применимо свеобухватни приступ у планирању одговора на кризу.

Здружена оперативна команда је носилац имплементације два партнерска циља у оквиру Програма Партнерство за мир која су усмерена на оспособљавање наших официра за рад у мултинационалним командама и обуку појединаца и тимова за учешће у мултинационалним операцијама. Имамо официра у Команди

здружених снага НАТО у Напуљу, а у јулу ове године завршено је једногодишње ангажовање официра за везу у Команди мултинационалне бригаде за очување мира у југоисточној Европи-SEEBRIG у Лариси, у Грчкој.

Искуства и похвале партнера о раду наших штабних официра у мултинационалним командама, признања и одликовања за рад војних посматрача и контингената Војске Србије у мултинационалним операцијама УН и ЕУ показатељ су и потврда вредности и способности припадника Војске Србије. У погледу заједничког ангажовања у мултинационалним операцијама, имамо одличну билатералну војну сарадњу са Шпанијом, Словачком, Мађарском и Италијом.

Истовремено се у Центру за мировне операције обучавају припадници других оружаних снага (Шведска, БиХ, Македонија, Црна Гора, САД, Египат, Алжир) где уз размену инструктора и стечених искустава и примењујући научене лекције подижемо ниво интероперабилности.

О Колико имамо оспособљеног кадра за мултинационалне операције и шта је у наредности ЗОК када је реч о припремама за такве активности?

– Припреме војних посматрача, штабних официра и подофицира и кључног персонала у јединицама, од тима до чете, у надлежности су ЗОК и реализују се у највећем обиму у Цен-

Како би одговорили новим изазовима, у периоду пред нама потребно је да унапредимо организацију рада, способност планирања операција одговора на кризе, информатичку повезаност и приступ базама података научених лекција.

тру за мировне операције. Плановима и програмима оспособљавања разрађене су процедуре, технике и поступци за сваку конкретну мисију и сходно потписаним техничким споразумима. Поједине специфичне вештине и знања стичу се у центрима из састава Команде за обуку, на ВМА и центрима у иностранству.

Кадар који реализује ове припреме је усавршаван у земљи и иностранству и поседује значајно лично искуство из мировних операција.

Када је реч о припреми јединица за учешће у мултинационалним операцијама, ЗОК учествује у изради планова обуке, реализацији појединих тема и садржаја обучавања, контроли и евалуацији њихове припремљености за мисију.

Заинтересованост припадника Министарства одбране и Војске Србије за учешће у мултинационалне операције је заиста велика. Након избора и спроведене обуке расположемо потребним и адекватно оспособљеним људством за реализацију Годишњег плана употребе Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама. Тренутно је у мисијама 236 припадника и њихов број ће се повећати наредних месеци за више од 100, тако да ће око 550 наших припадника бити упућено у мировне операције у 2014. години.

О Колико брзо оспособљавамо инфраструктуру за припреме јединица за мировне операције?

– Здружена оперативна команда располаже савременом инфраструктуром, литературом и оспособљеним кадром за обуку наших припадника и других снага одбране за учешће у мултинационалним операцијама. По-

Припадници Војске Србије тренутно су ангажовани у 10 мултинационалних операција од којих су седам под вођством УН и три под ЕУ.

мену инфраструктура развијена је у Центру за мировне операције, а капацитете за припрему поседује и Центар за обуку јединица за мултинационалне операције у бази „Југ“, посебно за реализацију садржаја завршне колективне обуке и евалуацију јединица.

Инфраструктурни развој овог центра одвија се према усвојеном плану и у оквиру утврђене динамике достизања пројектованих способности.

О Колики је допринос Центра за обуку јединица за мултинационалне операције у бази „Југ“ у обуци контингента Војске Србије?

– Центар за обуку јединица за мултинационалне операције, укључујући полигон и стрелиште базе „Југ“, представља јединствену цели-

Здружена оперативна команда је носилац имплементације два партнерска циља у оквиру Програма „Партнерство за мир“ која су усмерена на оспособљавање наших официра за рад у мултинационалним командама и обуку појединаца и тимова за учешће у мултинационалним операцијама.

ну за припрему јединица ранга вода и чете пред упућивање у мултинационалну операцију.

Непосредним учешћем у обуци инструктори центра преносе своја практична искуства и доприносе изградњи потребних способности јединица за учешће у мисији.

Након достизања пројектоване организације центра и развоја капацитета базе „Југ“, како по питању инфраструктуре тако и по питању опреме, укупан допринос центра биће још значајнији.

Упућивање Лаке пољске болнице нивоа 2 у мисију УН у Централноафричку Републику је прво самостално ангажовање српског контингента у мисијама УН и уједно је и признање Србији за досадашњи допринос припадника њене војске у очувању мира и стабилности у свету.

О Који су основни правци унапређења рада Здружене оперативне команде у наредном периоду?

– Савремено командовање захтева пријем, пренос и обраду великог броја података, брзу визуелизацију простора и доношење одлуке пре ескалације кризе и избегања сукоба. Како би одговорили новим изазовима, у периоду пред нама, потребно је да унапредимо организацију рада, способност планирања операција одговора на кризе, информатичку повезаност и приступ базама података научених лекција.

Повећање броја припадника Војске Србије у мултинационалним операцијама изискује изналажење адекватне припреме и обуке за извршавање задатака у безбедносно високо ризичним подручјима у складу са захтевима и условима мисије.

Претње проузроковане климатским променама, представљају изазов за Војску Србије као део укупних снага заштите и спасавања у нашој земљи. Предстоји нам доградња способности декларисаних снага Војске Србије за заштиту и спасавање и усаглашавање стандардних оперативних процедура за пружање подршке цивилним органима власти са Сектором за ванредне ситуације МУП Србије. ■

Раденко МУТАВИЋИЋ



ПОВОДОМ ДАНА ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

Захвалност за помоћ

Поводом Дана општине Мали Зворник уручена су признања Министарству одбране и Војсци Србије за пружање помоћи при санирању последица поплава које су задесиле Србију током маја ове године. Повељу, најзначајније признање које додељује та општина, примио је министар одбране Братислав Гашић.

– Елементарна непогода задесила је и Крупань, Мали Зворник, Бајину Башту, Обреновац, Лесковац, Параћин,

Новац од награде за помоћ поплавленима

Награду у износу од 20.000 динара коју је општина Мали Зворник уручила министру одбране због доприноса у помоћи локалном становништву, Братислав Гашић уплатио је истој општини на рачун за санирање последица поплава.

Шабац и многа друга места, а ево сада имамо лошу ситуацију у Доњем Милановцу, Мајданпеку и Кладову. Припадници Министарства одбране и Војске Србије водили

су рачуна о томе да посете и помогну свакој угроженој општини у нашој земљи – рекао је министар Гашић, напомињући да је признање упућено свим припадницима Војске Србије који су више од два месеца били на терену и несебично дали себе како би грађани Малог Зворника имали алтернативни пут. Свечаности у Дому културе присуствовао је и командант Друге бригаде бригадни генерал Маринко Павловић.

Плакета Општине за заслуге у отклањању последица поплава уручена је потпуковнику Славку Продановићу, командиру радне групе ангажоване на санирању последица.

– Ово признање заслужили су сви ангажовани припадници Војске Србије који су од 24. маја до 27. јула неуморно радили и помагали становништву. У мешовитој радној групи били су припадници 210. инжињеријског батаљона 2. бригаде, 310. инжињеријског батаљона 3. бригаде КоВ-а, 333. инжињеријског батаљона ВиПВО и припадници Гарде. Они су израдили деоницу пута дужине 10.800 метара коју је уништило клизиште, били су ангажовани на реконструкцији деонице пута од 35 километара која повезује општине Мали Зворник и Крупань и омогућили несметану комуникацију становништву – рекао је потпуковник Продановић. ■

С. АНЂЕЛКОВИЋ

Признање општине Варварин

Поводом Дана општине Варварин министру одбране Братиславу Гашићу уручена је Плакета за изузетан допринос развоју општине и пожртвованост у помоћи и санирању последица поплава.

Захваливши за уручено признање, министар Гашић истакао је да, иако на плакети пише његово име, за њу су заслужни сви припадници Министарства одбране и Војске Србије, посебно АБХО центра из Крушевца и 210. инжињеријског батаљона из Краљева, који су понели највећи део терета у том подручју у време поплава.

Госте су поздравили председник општине Варварин Зоран Миленковић и председник Скупштине општине Братислав Ташић, а скупу се обратио и заменик изасланика одбране Руске Федерације пуковник Александар Малишев.

Општина Варварин обележава свој празник 23. септембра у знак сећања на битку из 1810. године када су српски устанци извојевали једну од првих и важнијих победа у Првом српском устанку. Са њима је, раме уз раме, војевало и око 3.000 руских војника на челу са грофом Орухом. ■

М. КРСТОВИЋ

Сећање на мајора Милана Тепића

У Београду је одржан комеморативни скуп поводом јуначке погибје мајора Милана Тепића, који је живот изгубио 29. септембра пре 23 године, бранећи централно складиште борбених средстава у селу Беденику у близини Бјеловара, од хрватских паравојних формација које су опколиле складиште.

Мајор Тепић је тада дигао у ваздух војно складиште, али и себе. С њим је погинуо и војник на одслужењу војног рока Стојадин Мирковић, који је упркос наређењу остао уз мајора Тепића. Мајор Тепић је за свој подвиг проглашен народним херојем. На комеморативном скупу венац Министарства одбране и Војске Србије положила је делегација коју је предводио пуковник Чedomир Дупор из Управе за логистику, а о мајору Тепићу говорио је његов класић, генерал у пензији Љубомир Самарцић.

Конференција о интегритету у сектору безбедности

Министар одбране Братислав Гашић и амбасадор САД у Србији Мајкл Кирби отворили су конференцију „Партнерство за интегритет у сектору безбедности“ у чијем су фокусу теме колико корупција у институцијама безбедности кошта грађане Србије и како јачање интегритета у сектору безбедности доприноси ефикаснијем раду институција и бољој заштити права свих грађана.

Том приликом, министар Гашић је изразио уверење да ће конференција, коју организује Београдски центар за безбедносну политику, допринети јачању институција и потврдити заједничко опредељење да једино смањењем ко-



рупције у свим сферама друштвеног живота и рада можемо да имамо здравије, безбедније и богатије друштво.

– Због негативног утицаја корупције само у области јавних набавки, Србија је изгубила око шесто милиона евра. Због тога је принцип од кога не одустајемо нулта толеранција у борби против те пошаст и ова Влада је у томе максимално одлучна – нагласио је министар Гашић.

Како је истакао амбасадор Кирби, ниједан систем није савршен и неопходни су институционални механизми чији је императив обезбеђивање интегритета сектора безбедности, што обезбеђује остваривање права грађана у демократској земљи.

Државни секретар Зоран Ђорђевић учествовао је на панелу „Колико корупција у институцијама безбедности кошта грађане Србије“. ■

Б. МИЉИЋ

Сарадња са Кином

Делегацију кинеске компаније “China Poly Group Corporation”, која се бави различитим сегментима војног и цивилног пословања, примио је министар одбране Братислав Гашић. На састанку је било речи о успостављању сарадње у области одбрамбене индустрије и проналажењу начина за евентуални заједнички наступ на трећим тржиштима. Делегација компаније посетила је и неколико предузећа одбрамбене индустрије Србије, где су им представљени производи и могућности за сарадњу. ■

Сарадња са Русијом у успону

Министар одбране Братислав Гашић и амбасадор Руске Федерације у Београду Александар Чепурин разговарали су о актуелним регионалним и глобалним политичко-безбедносним питањима. Гашић је истакао принципијелан став Србије о поштовању територијалног интегритета свих чланица Уједињених нација. Министар одбране захвалио је на подршци Русије територијалном интегритету и суверенитету Србије, као и напорима да све проблеме на простору Косова и Метохије решимо мирним путем, кроз дијалог свих заинтересованих страна.

Србија ће наставити да спроводи политику војне неутралности и убудуће ће сарађивати са свим партнерима и на истоку и на западу, истакао је Гашић у разговору.

Гашић и Чепурин закључили су да је потребно наставити са унапређењем војно-војне, војно-образовне, војно-медицинске и војно-техничке сарадње. Било је речи и о предстојећој српско-руској вежби специјалних и ваздушно-десантних снага „Срем 2014“, а заједнички је констатовано да је Српско-руски хуманитарни центар за ванредне ситуације у Нишу у потпуности оправдао своју улогу у санирању природних катастрофа којима смо све чешће изложени. Посебно је истакнута захвалност због изузетно брзе реакције руске стране након поплава у Србији, као и достављање хуманитарне донације која је руским авионима допремљена 30. августа и 3. септембра. ■

Састанак са амбасадором Кифом

У разговору са амбасадором Уједињеног Краљевства у Београду Денисом Кифом, министар одбране Братислав Гашић истакао је да је учешће наше земље на самиту НАТО у Велсу потврда да Србија у међународним оквирима заузима позицију кредибилног и поузданог партнера, да развија однос сарадње са земљама Истока и Запада, не нарушавајући концепт војне неутралности.

– Наше је јасно опредељење да у сарадњи са различитим земљама усвајамо највише стандарде у појединим областима. Самит је био прилика за упознавање са актуелним питањима регионалне и глобалне безбедности, као и са покренутим иницијативама за унапређење интероперабилности партнерских држава и НАТО, што је један од наших циљева када је реч о политици одбране – рекао је Гашић.

На састанку је разговарано о војној сарадњи са Уједињеним Краљевством, реформи сектора безбедности, односима с јавношћу, учењу енглеског језика и сарадњи кроз НАТО Поверљачки фонд, јер су те области оцењене као значајне за развој односа две земље. ■